

Пише: Божидар Маслаћ  
недеља, 02 септембар 2012 10:33

---



Тешко је замислити да у условима озбиљне финансијске кризе са којом се држава Србија суочава, власт неће посегнути за неким обликом смањења расхода за пензије. Разлог је једноставан, четвртина укупног буџета одлази на пензије и то је издатак где се може уштедети највише. Начини на који се ово може учинити су разнолики.

Психолошки најтежи је номинално и реално смањење пензија. Сваком пензионеру је, у том случају, јасно да је на губитку. Поред тога, куповна моћ слаби, и произвођачи окренути домаћем тржишту и увозници губе део тржишта.

У случају да се, као за време Милошевића, у систем упумпава новац без покрића неки пензионери би имали илузију, која не би дуго трајала, да су им пензије недирнуте или чак повећане простим повећањем номиналне вредности. Међутим, повећање новчане масе без покрића би извршило одговарајући притисак на цене па би номинално повећање пензија заправо реално каскало за инфлацијом, а са дужом применом експанзивне монетарне политике, којом би били кажњени успешни, штедљиви и они без протекције владајућих структура, привреда би додатно пропала.

Решење којој је прибегла претходна влада је стално задуживање, које има свој крај, из простог разлога што задуживање ради трошења, а не ради улагања у стварање нове вредности не омогућава да се узети кредити врате и, сходно томе, води у банкрот којем смо се значајно приближили.

Због свега овога одлучио сам да понудим своје решење, које сматрам праведним, мање болним и делимично стимулишућим за домаћу привреду.

Пре него што изнесем ово решење, мораћемо се задржати на питању колико су пензије у Србији економска а колико социјална категорија. С обзиром на значајан утицај ПУПС-а на овај домен, јасно је да су пензије и политичка категорија.

### Економска или социјална категорија

Није занемарљив број људи који сматрају да су пензије нешто што је зарађено радним стажом и уплатама у пензиони фонд. Овакво становиште је привлачно али и ускогрудо. У бившој Југославији као и у данашњој Србији никад није постојало право тржиште рада. Много је већи значај некада и сада било постојање и снага везе помоћу које је неко налазио посао. Поготово је ово случај са запосленима на буџету и у јавним предузећима. На овај начин је онај део грађана који није имао некога да га погура био дискриминисан. Ситуација је посебно тешка последњих година, а повремено штампа пише о случајевима изузетно успешних студената који не могу да нађу посао, док много лошији ђаци од њих налазе ухлебљење без проблема. При томе запослени на буџету најчешће имају неоправдано већа примања од запослених у привреди а о повољнијим условима рада да и не говоримо. Да неправда буде већа запослени на буџету неколико пута ређе добијају отказ, држава се задужује да њима одржи стандард, и поред слабе продуктивности, а сви ми те дугове морамо да отплаћујемо.

Запослени у привреди, поготово код приватника, стално су суочени са могућношћу отказа, већином имају нижа и нередовнија примања, а и сами приватници, који нису заштићени партијски кадрови, стално су у опасности да остану на улици.

Суштина је у томе да је један део грађана, добрим рођачким, партијским и осталим везама био и остао повлашћен, што им је омогућило да на нелегитиман и нелегалан начин заузму добро плаћена места која омогућавају и боље услове за пензионисање. Осим тога знам и за случајеве где су обични канцеларијски службеници остваривали бенефицирани радни стаж и одлазили у пензију релативно млади и прилично здрави. Да не говоримо о огромном броју лажних инвалидских пензија.

Пише: Божидар Маслаћ  
недеља, 02 септембар 2012 10:33

---

